

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ГАЗАР

ХОТ, СУУРИНЫ ГАЗРЫН НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН СУДАЛГАА

Бүс нутаг, хот төлөвлөлтийн хэлтэс

2018 он

Улаанбаатар, 2018 он
Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ГАЗАР

01

ХАМРАХ ХҮРЭЭ

02

АЧ ХОЛБОГДОЛ

03

ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ

04

СУДАЛГААНЫ АРГА ЗҮЙ, ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙ, АНГИЛАЛ

05

МЭДЭЭЛЛИЙН САНГИЙН БҮТЭЦ, ЖИШЭЭ

06

ДҮГНЭЛТ, САНАЛ, ЗӨВЛӨМЖ

ОЛОН УЛСЫН СТАНДАРТЫН ДАГУУ
НЭГ САЯ ХҮН АМТАЙ ХОТОД НЭГ
ХҮНД 24м^2 НОГООН БАЙГУУЛАМЖ
НООГДОЖ БАЙХ ШААРДЛАГАТАЙ.

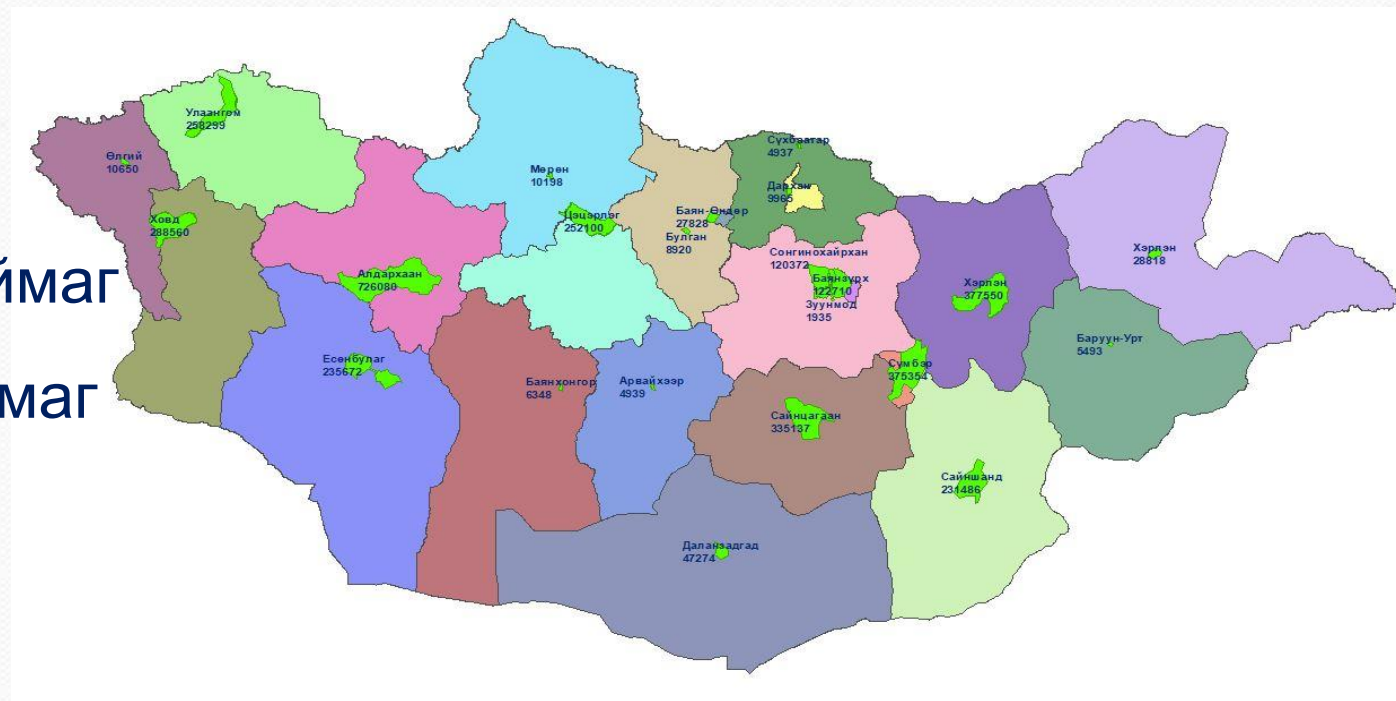
НЭГ ХҮНД ДУНДЖААР $4-6\text{м}^2$ НОГООН БАЙГУУЛАМЖ ОНОГДОЖ
БАЙГАА НЬ ДЭЛХИЙН ДУНДЖААС 6 ДАХИН БАГА ҮЗҮҮЛЭЛТ ЮМ.

СУДАЛГААНЫ ХАМРАХ ХҮРЭЭ

1. Улаанбаатар хот болон 21 аймгийн төвийн сум
2. Судалгааны төлөөлөл болгож 4 бүс бүрээс 1 аймаг сонгож нарийвчилсан судалгааг гаргасан. Үүнд:
 - ❖ Улаанбаатар хот
 - ❖ Хангайн бүс – Баянхонгор аймаг
 - ❖ Баруун бүс – Говь-Алтай аймаг
 - ❖ Төвийн бүс – Төв аймаг
 - ❖ Зүүн бүс – Хэнтий аймаг

АЧ ХОЛБОГДОЛ

ДУУ ЧИМЭЭГ 8-10 ДЕЦИБЕЛ
ХҮРТЭЛ БАГАСГАДАГ ТУЛ
ХОТЖИЛТ ТӨВЛӨРСӨН ГАЗАР
ЗҮЛГЭН ТАЛБАЙ НЭН ЧУХАЛ.

Үйлдвэрийн хаягдал, цахилгаан станц, автомашинаас гарч байгаа хорт хий, агаарыг бохирдуулагч элементүүдийг устгах

1.5M² ЗҮЛЭГЖҮҮЛЭЛТ
ДӨРВӨН АМ БҮЛТЭЙ АЙЛЫН
НЭГ ЖИЛИЙН ХҮЧИЛ ТӨРӨГЧИЙН
ХЭРЭГЦЭЭГ ХАНГАДАГ.

1га талбай дахь мод, сөөг нь 18сая м³ агаарыг цэвэршүүлнэ. Агаарын бохирдлын 30-35%-г өөртөө шингээнэ.

АГААРААС ТООСЖИЛТЫГ
ШҮҮЖ БАГАСГАДАГ.

Навчит мод нь машин техникийн болон бусад дуу чимээний 26%-г замхруулж, тоос шороог 21-76% хүртэл өөртөө барьж хэт халалт ба хөрөлтийг 2-3 хэмээр бууруулдаг

АГААРЫН ТЕМПРАТУРЫГ
ТОГТВОРЖУУЛДАГ.

Тод өнгийн ургамал нь орчны чийгийн 75%-ийг хөрсөнд шингээж, агаарын чийглэгийг 4-7% ихэсгэж, нарны хэт төөнөлтийг 10-15 дахин багасгадаг

ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ

Хот байгуулалтын кадастрын мэдээллийн сангийн дэд сан болох хот, суурины газрын тохижилт, ногоон байгууламжийн мэдээллийн санг үүсгэх .

Монгол Улсын “Ногоон хөгжлийн бодлого”-ын 6 дугаар зорилтын 6.3-т “Улаанбаатар хот болон бусад хот, сууриныг дахин төлөвлөж, эдэлбэр газарт ногоон байгууламжийн эзлэх хувь хэмжээг 2020 он гэхэд 15 хувь, 2030 он гэхэд 30 хувьд хүргэх”\

- Хот, суурины газрын тохижилт, ногоон байгууламжийг ArcGIS программд Polygon-оор үүсгэх. /Улаанбаатар хот, 21 аймгийн төвийн сум/
- ArcGIS программд “Хот байгуулалтын мэдээллийн сангийн таних тэмдэг MNS 6736:2018” үүссэн Style -ын дагуу ангилал тус бүрээр оруулах.

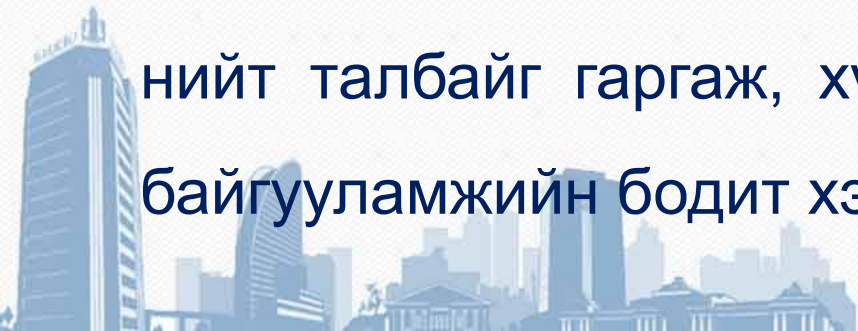

СУДАЛГААНЫ АРГА ЗҮЙ

1. Ногоон байгууламжийн судалгааг дараах мэдээллүүдтэй давхцуулан хянах, тоо хэмжээг гаргах. Үүнд:

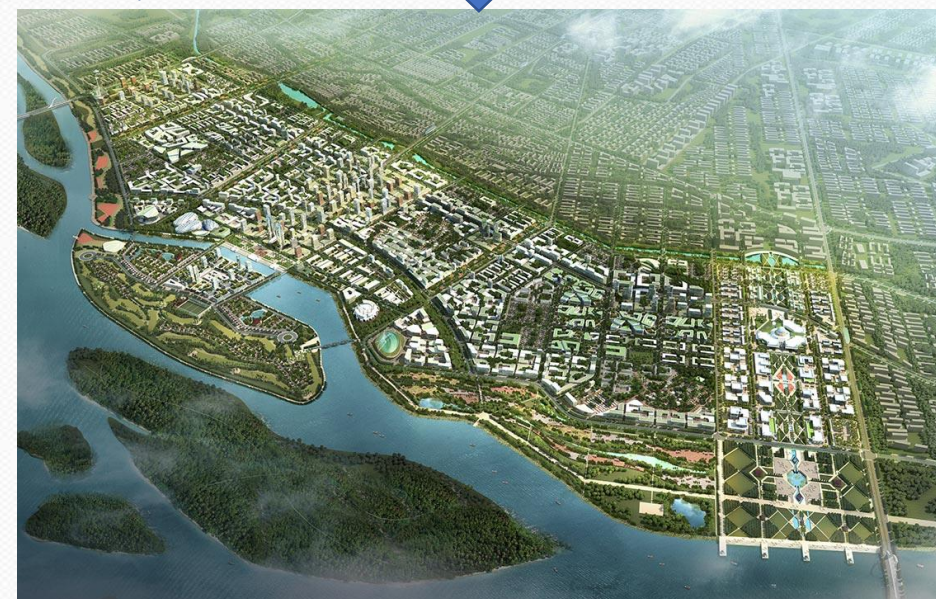
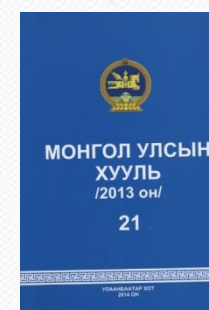
- Барилга байшин
- Авто зам
- Байр зүй
- Сансрын зураг
- Google earth, map

2. Улаанбаатар хот болон 21 аймгийн төвийн сумд дахь ногоон байгууламжийн нийт талбайг гаргаж, хүн амын тоотой харьцуулж, нэг хүнд ноогдох ногоон байгууламжийн бодит хэмжээг гаргах

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

- Монгол Улсын Үндсэн хууль,
- Хот байгуулалтын тухай,
- Барилгын тухай,
- Хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх тухай хууль
- Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал - 2030
- Ногоон хөгжлийн бодлого
- Хот, тосгоны төлөвлөлт, барилгажилтын норм ба дүрэм /БНБД 31-01-04/
- Зүлэгжүүлэх талбай бэлтгэх, үр тарих, арчлах /MNS 6260:2011/
- Хот байгуулалтын мэдээллийн сангийн таних тэмдэг /MNS 6736:2018/

Нийтийн эзэмшлийн

- Парк- Хороолол дундах цэцэрлэг
- Сад - Дүүргийн цэцэрлэг
- Бульвар -Гудамж
- Скверь 0.2-2.0 га -Жижиг талбайн цэцэрлэг
- Аллей –Зам дагуу

Хязгаарлагдмал хэрэгцээний

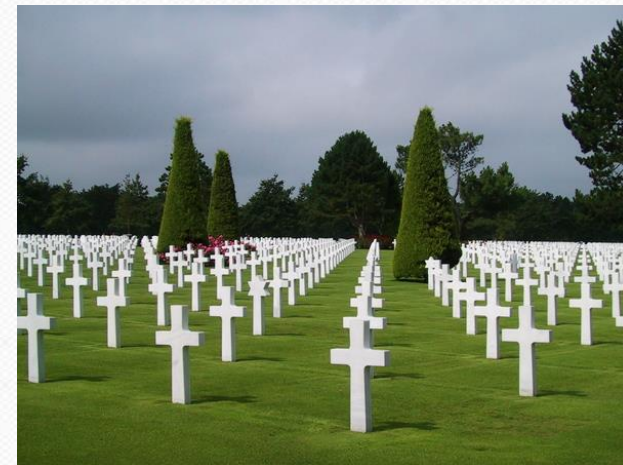
- Дендрари
- Сургууль
- Цэцэрлэг
- Эмнэлэг
- Боловсрол, соёлын байгууллагууд
- Спортын байгууллагууд
- Үйлдвэрийн газрууд
- Хувийн байшин барилгад хамаарах.

НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН АНГИЛАЛ

Тусгай зориулалтын

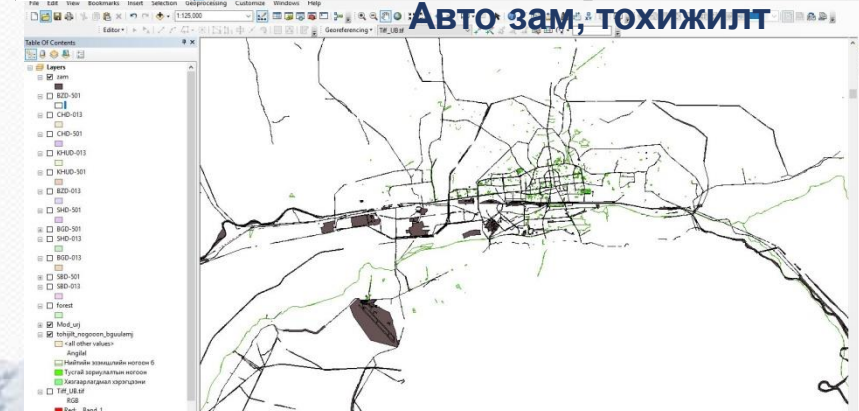
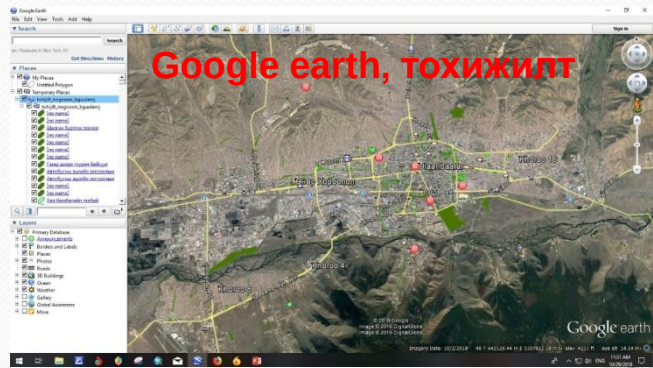
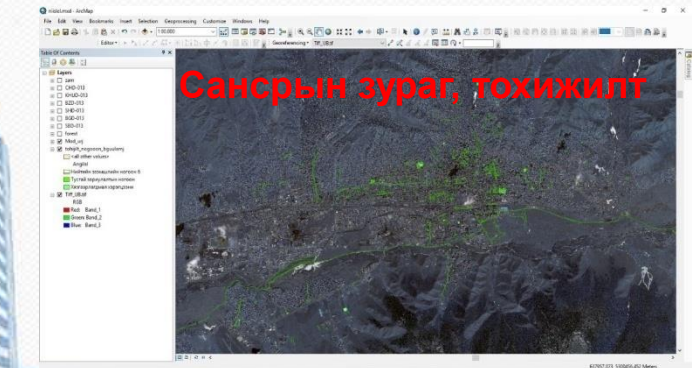
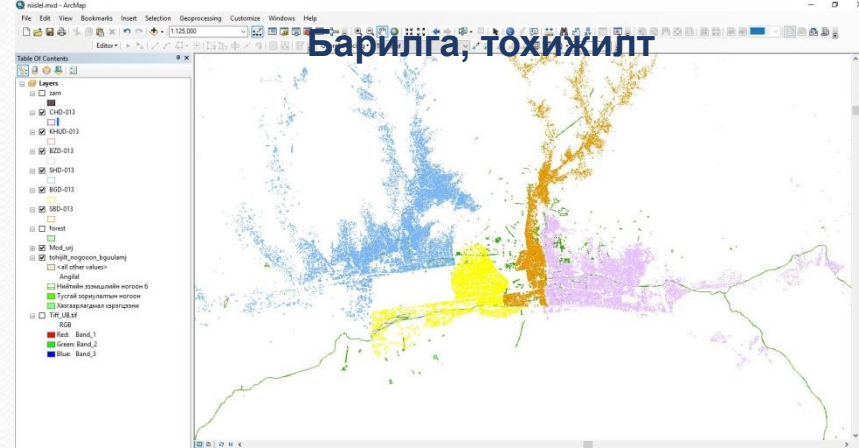
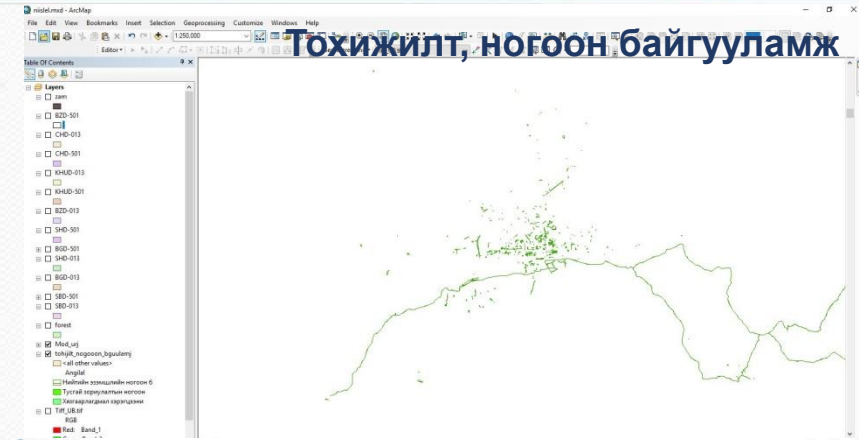
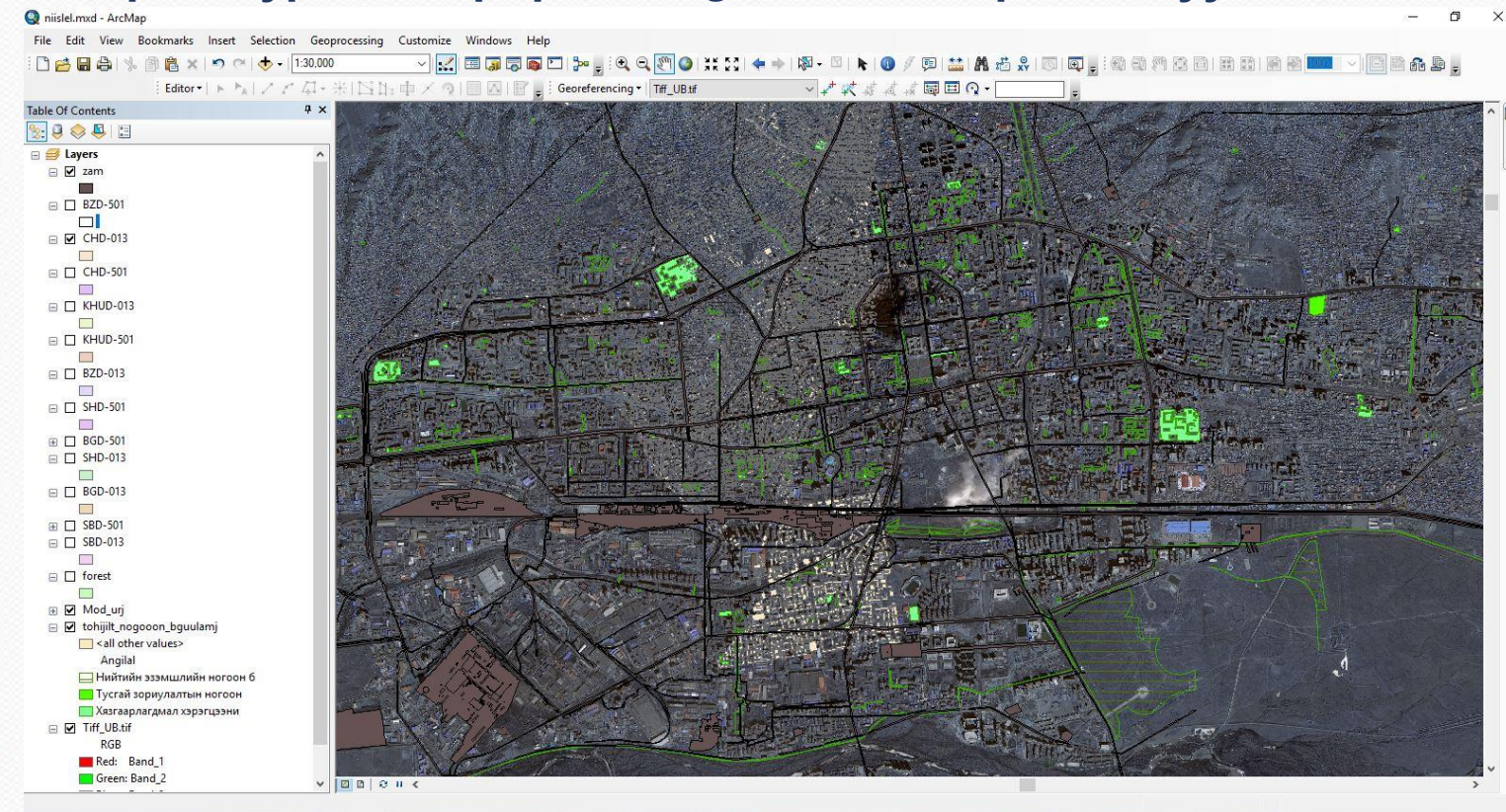
- Ботаникийн цэцэрлэг
- Усан сан, нуур цөөрөм, усны эх булаг хамгаалах, мод үржүүлэг, нисэх онгоц, төмөр замын хамгаалалтын зурвас
- Ус, салхинаас хамгаалах зурвас
- Оршуулгын газар
- Цэвэрлэх байгууламж г.м

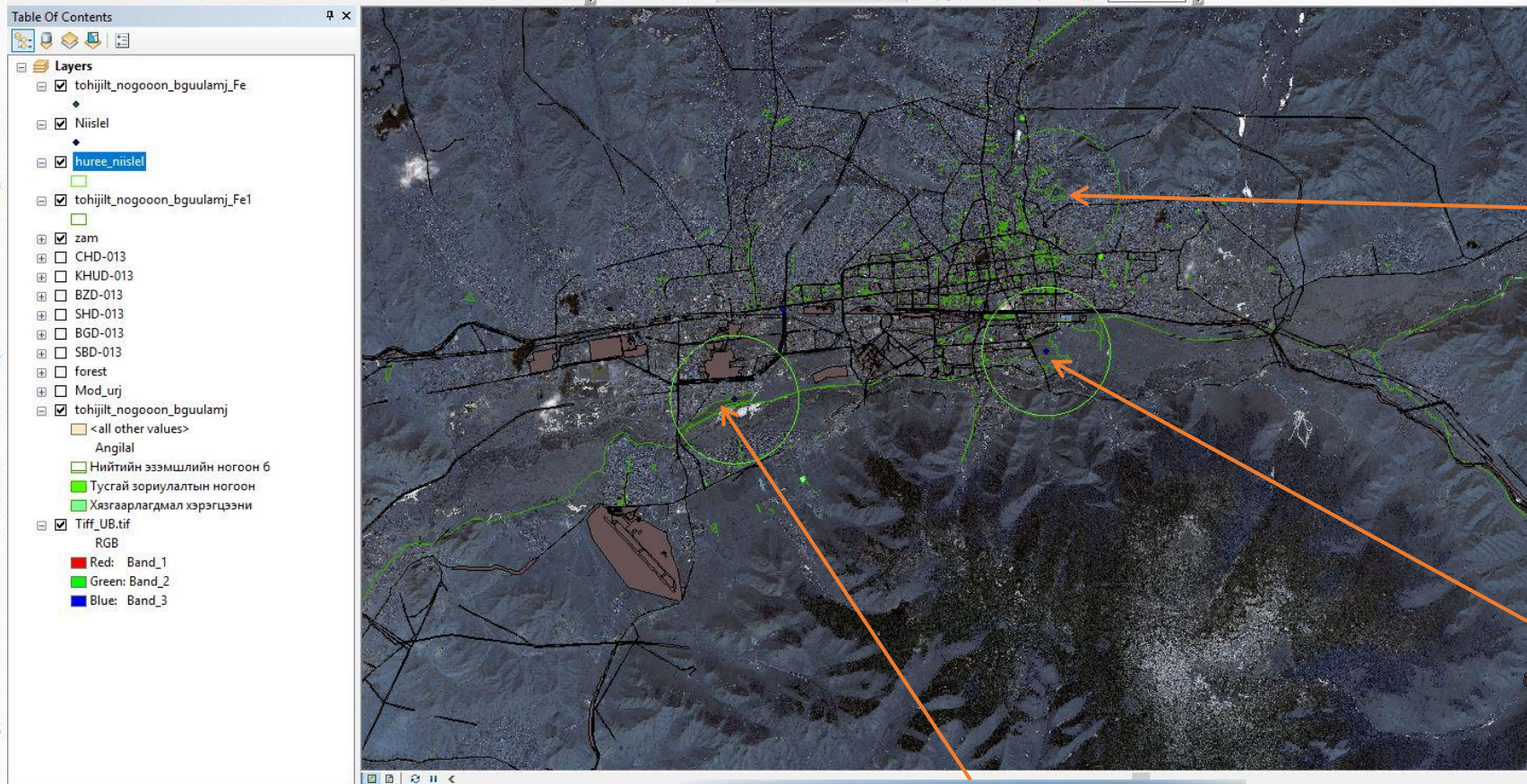

Сансрын зураг, Байрзүй, Google earth, тар давхцуулсан байдал

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ГАЗАР

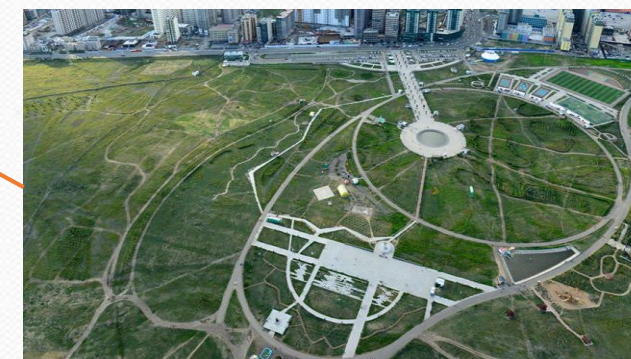

Дарь Эх цогцолбор

19 га газар нутгийг хамарч байна.

Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэн

72 га газар нутгийг хамарч байна.

Мөрөөдлийн цэцэрлэгт хүрээлэн

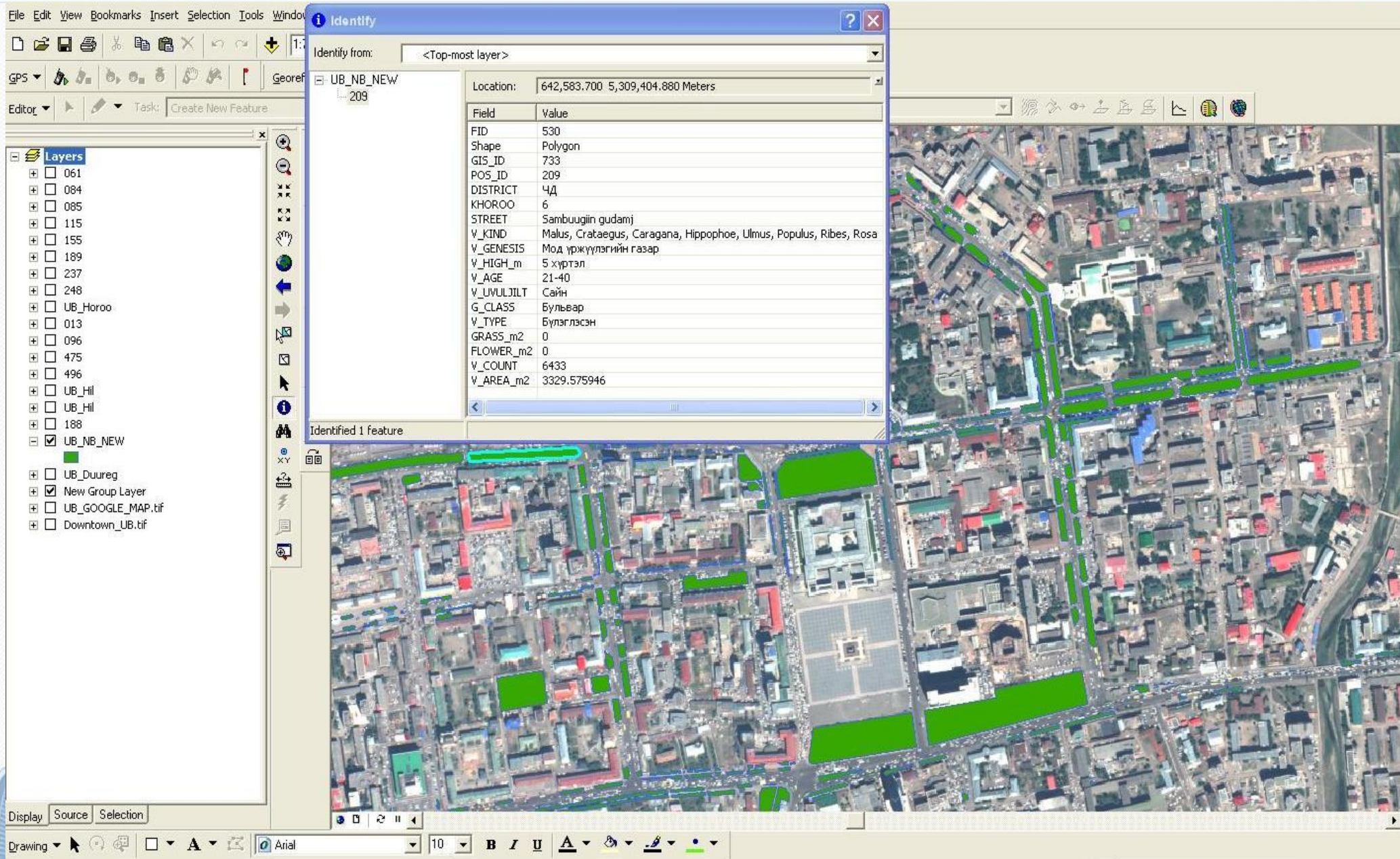

53 га газар
нутгийг хамарч
байна.

2004 оны “Монгол улсын барилгын норм ба дүрэм”-д зааснаар үйлчлэх хүрээг 2км-ээр хязгаарлалтын бүс татаж зураглав

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ГАЗАР

The screenshot shows a GIS application window with a map of a city. A polygon is drawn over a street intersection. The 'Identify' window is open, showing the following attributes for the selected feature:

Field	Value
FID	530
Shape	Polygon
GIS_ID	733
POS_ID	209
DISTRICT	ЧД
KHORO	6
STREET	Sambuugiin gudamj
V_KIND	Malus, Crataegus, Caragana, Hippophae, Ulmus, Populus, Ribes, Rosa
V_GENESIS	Мод үржүүлгийн газар
V_HIGH_m	5 хүртэл
V_AGE	21-40
V_UVULJILT	Сайн
G_CLASS	Бульвар
V_TYPE	Бүлэглэсэн
GRASS_m2	0
FLOWER_m2	0
V_COUNT	6433
V_AREA_m2	3329.575946

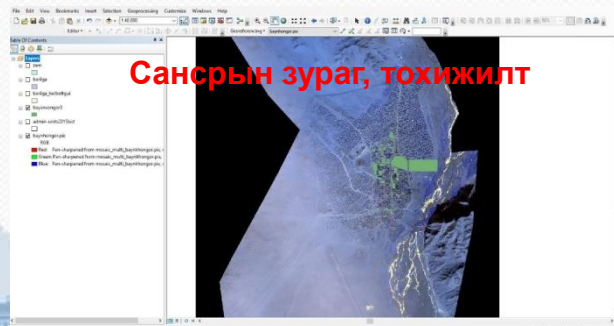
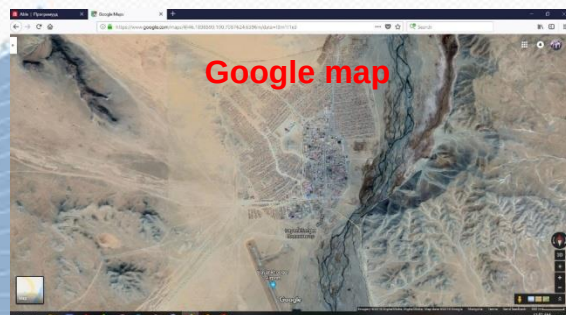
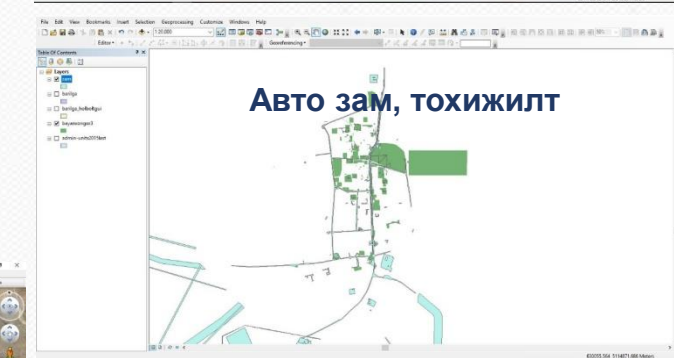
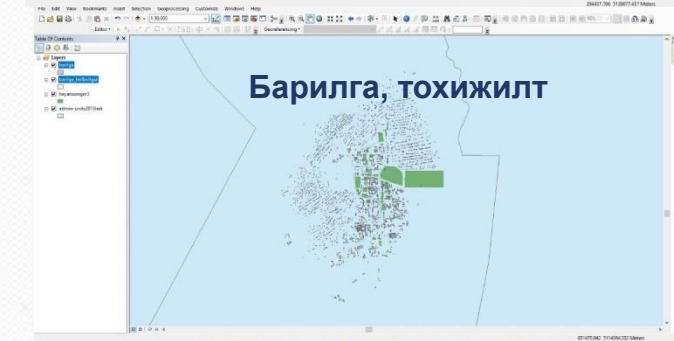
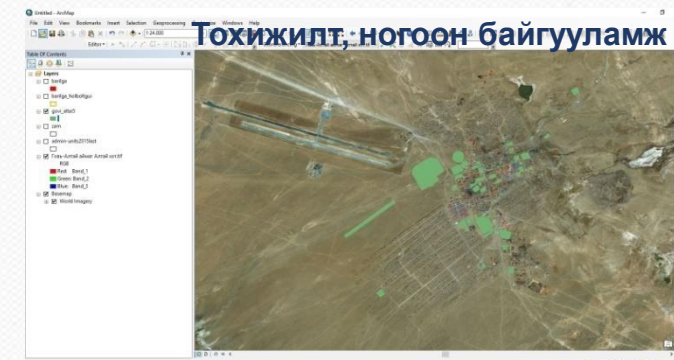
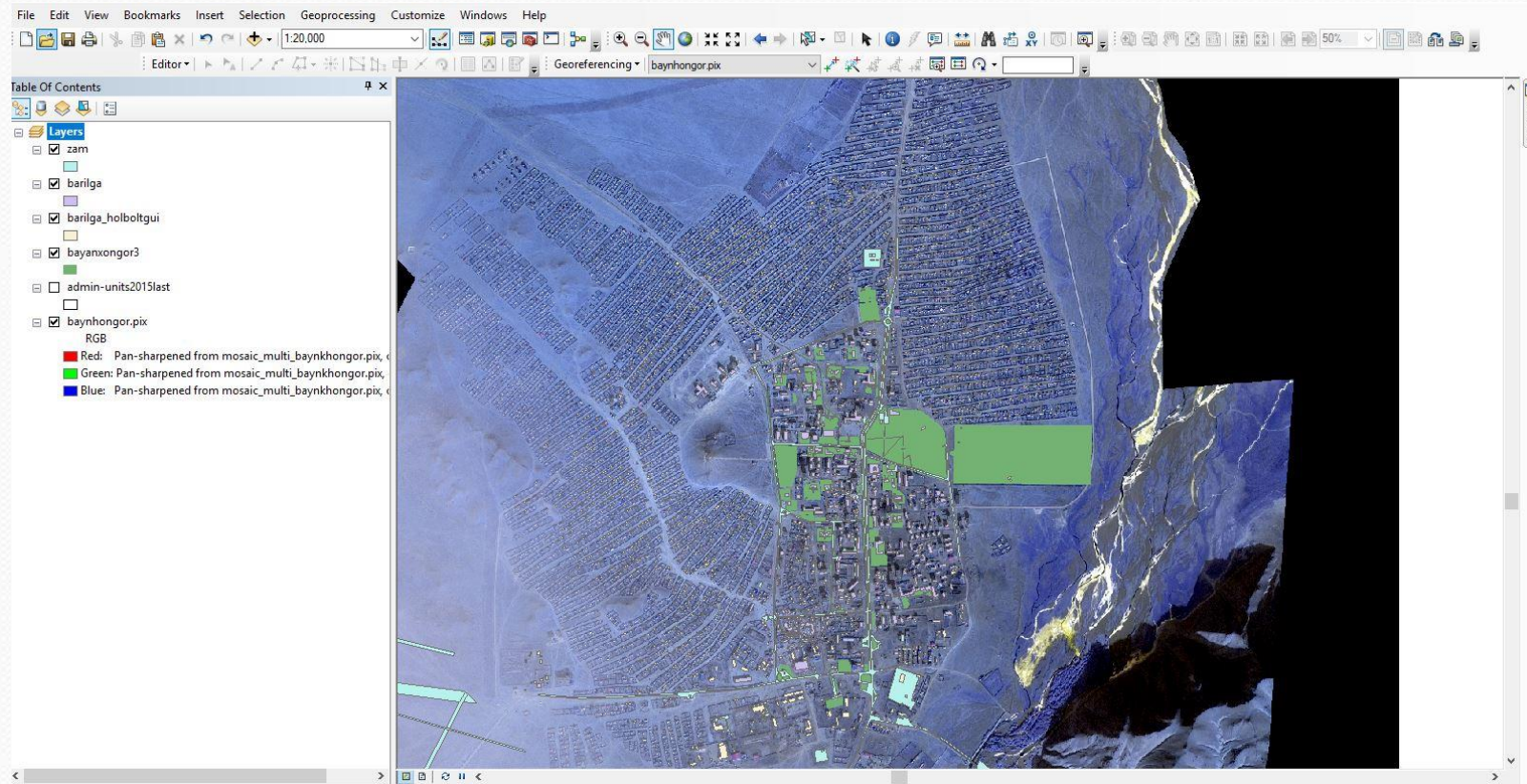
The 'Layers' panel on the left shows the following layers:

- 061
- 084
- 085
- 115
- 155
- 189
- 237
- 248
- UB_Horoo
- 013
- 096
- 475
- 496
- UB_Hil
- UB_Hil
- 188
- ☒ UB_NB_NEW
- UB_Duureg
- ☒ New Group Layer
- UB_GOOGLE_MAP.tif
- Downtown_UB.tif

The status bar at the bottom shows the coordinates: 642694.523 5309403.002 Meters.

Сансрын зураг, Байрзүй, Google earth, мар давхцуулсан байдал

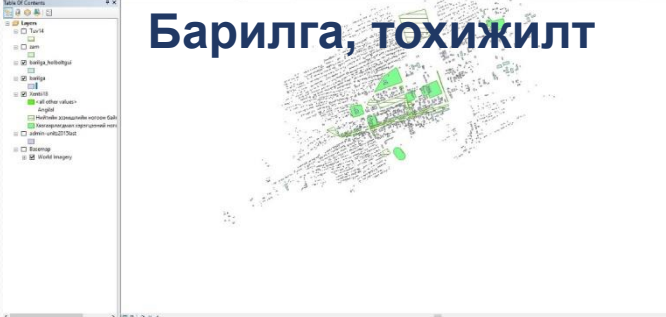
Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ГАЗАР

Table Of Contents

- Layers
 - Tuv14
 - zam
 - barilga_holboltgui
 - barilga
 - Xentii18
 - <all other values>
 - Angilal
 - Нийтийн эзэмшлийн ногоон бай
 - Хязгаарлагдмал хэрэгцээний ног
 - admin-units2015last
 - Basemap
 - World Imagery

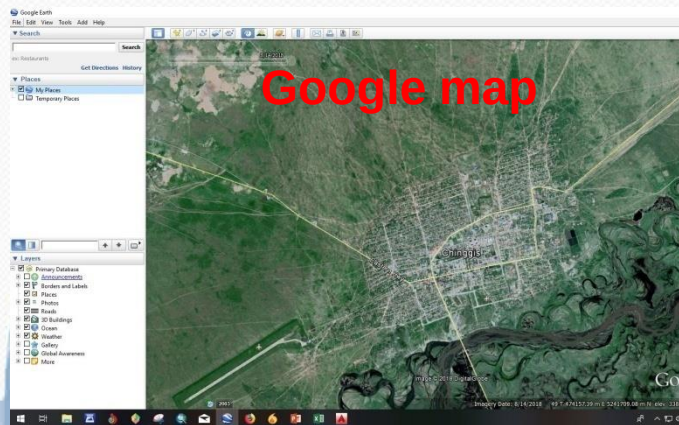
Барилга, тохижилт

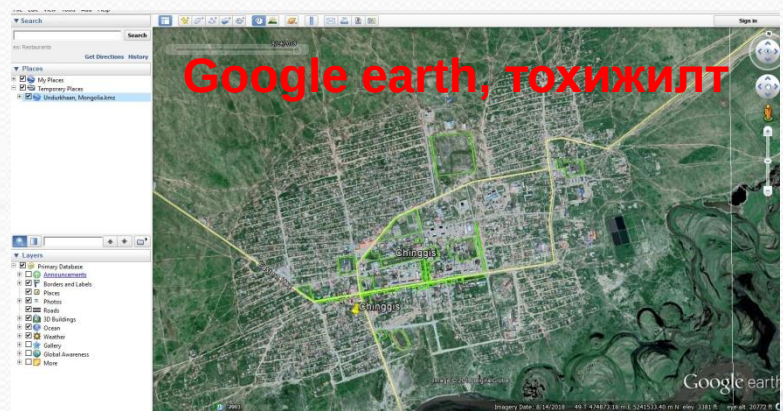
Авто зам, тохижилт

Google map

Google earth, тохижилт

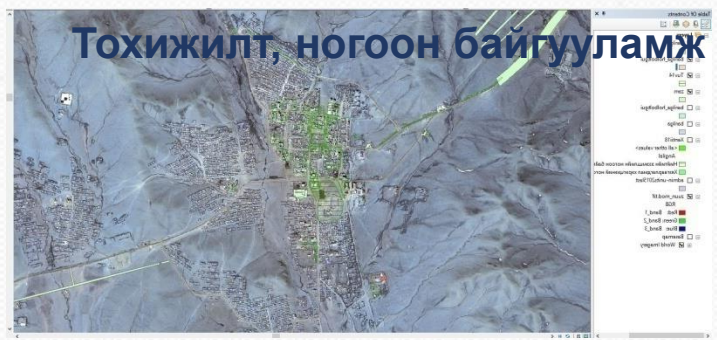

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ГАЗАР

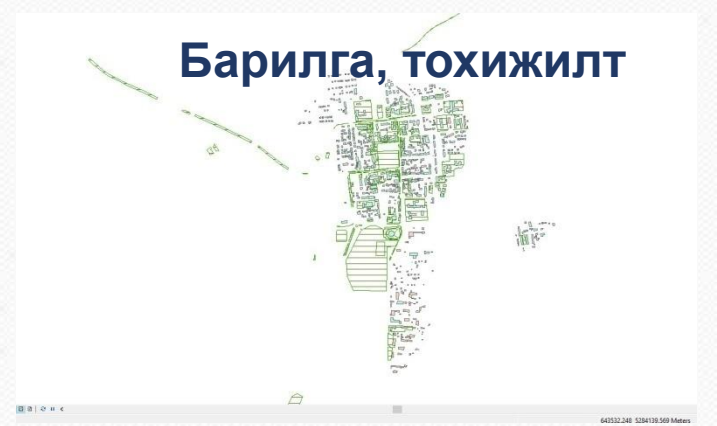
Сансрын зураг, Байрзүй, Google earth, map давхцуулсан байдал

Тохижилт, ногоон байгууламж

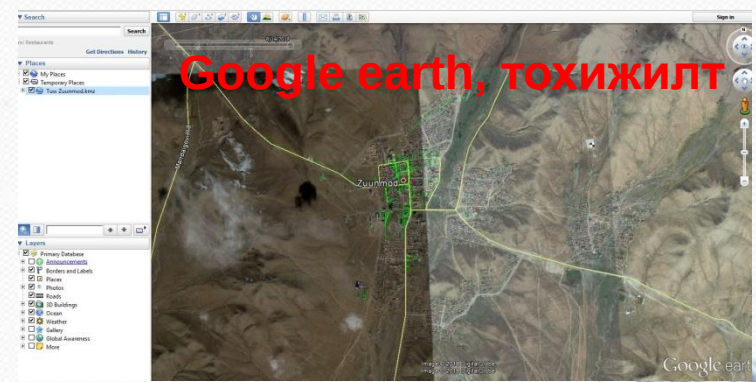
Барилга, тохижилт

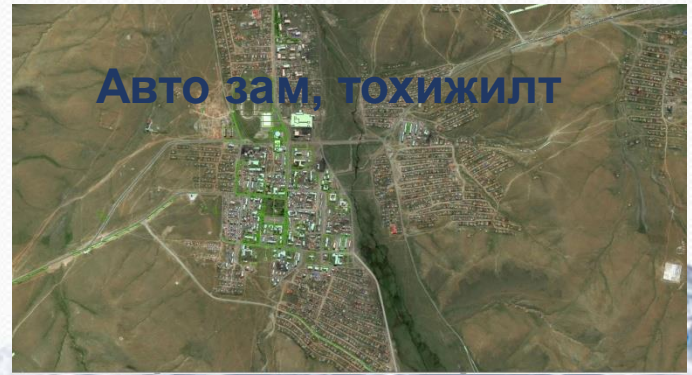
Сансрын зураг, тохижилт

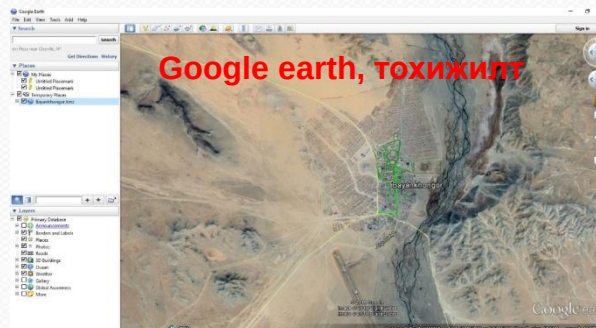
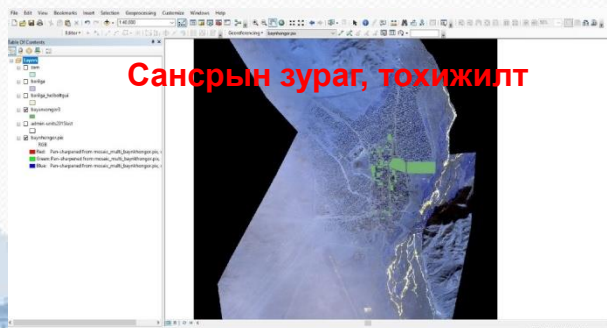
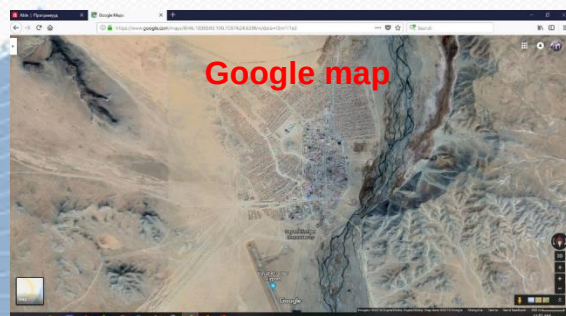
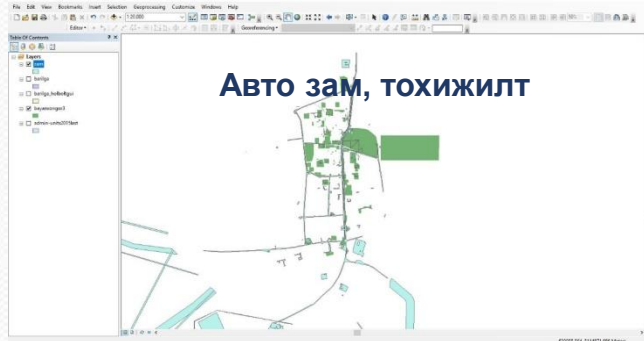
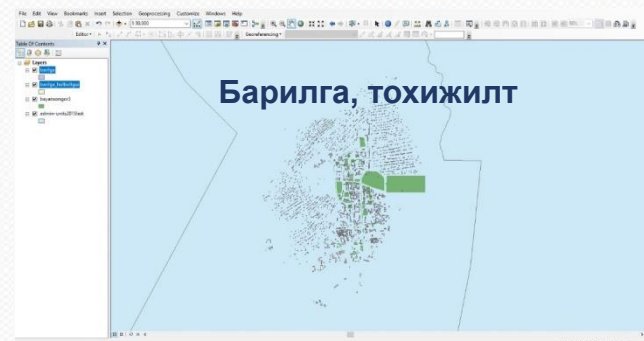
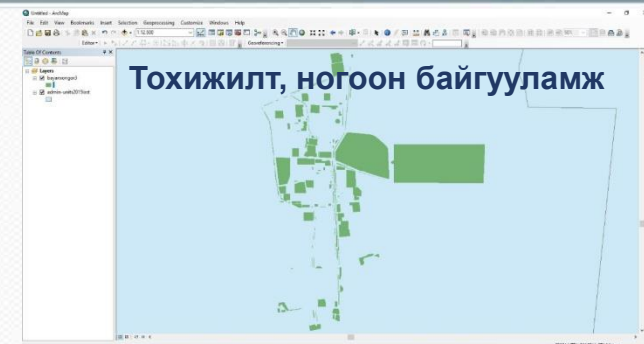
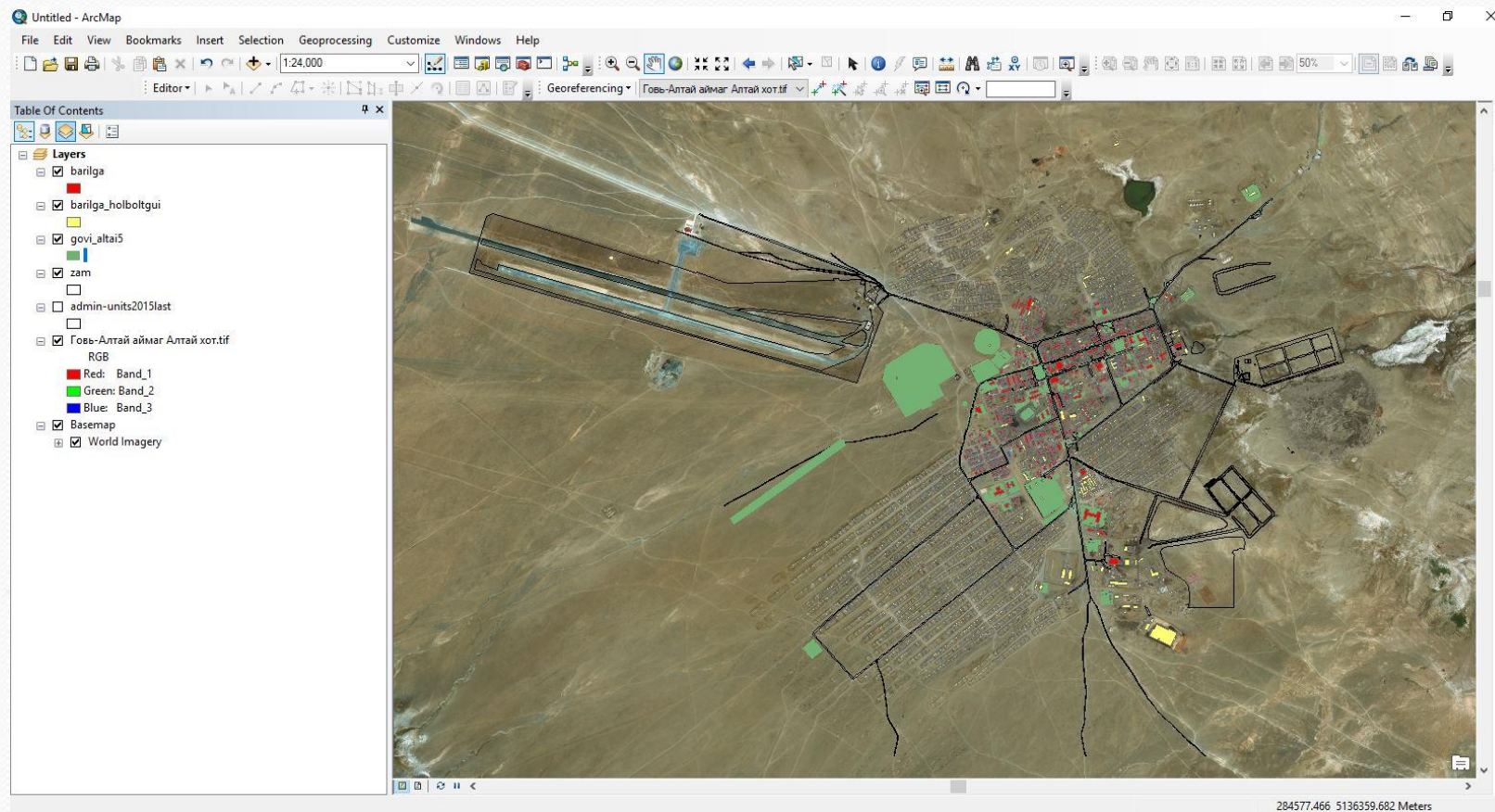
Google earth, тохижилт

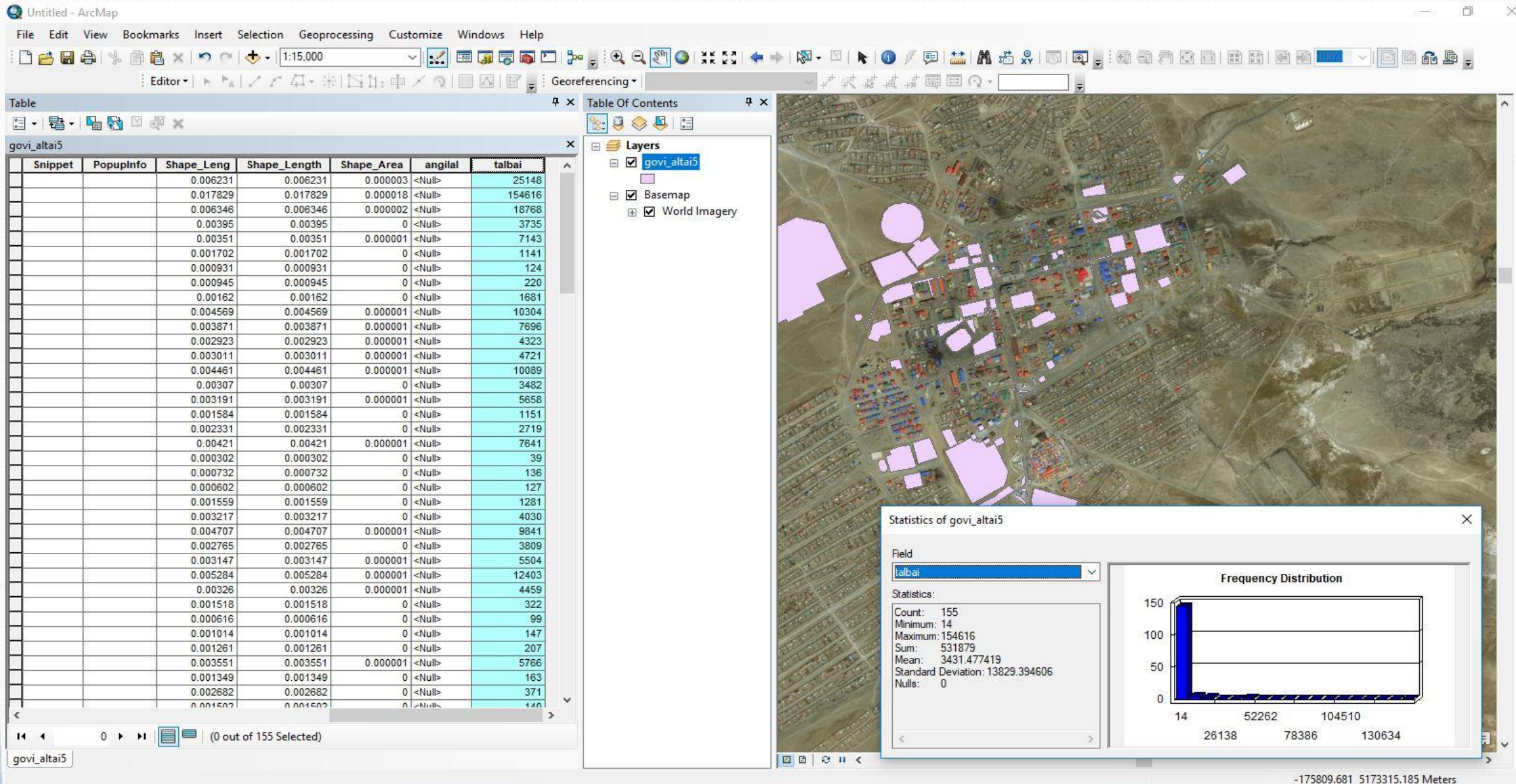

Авто зам, тохижилт

Сансрын зураг, Байрзүй, Google earth, мар давхцуулсан байдал

Улаанбаатар хот циркийн ар талын
тохижилт ногоон байгууламж

Төв аймаг Нутгийн удирдлагын ордны
зүүн талын тохижилт ногоон байгууламж

Баянхонгор аймаг динозаврын
цэцэрлэгт хүрээлэн

Хэнтий аймаг нутгийн удирдлагын
ордны урд талын цэцэрлэг

ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН МЭДЭЭЛЛИЙН САНГИЙН ТАНИХ ТЭМДЭГ /MNS 6736:2018/ STYLE

Symbol Selector

Type here to search

Search: ☒ All Styles ☐ Referenced Styles

D:\style\HBMS.style

Авто зогсоол	Агаарын тээврийн ...	Агаарын тээврийн ха...	Амралт аялал жуулчлалы...	Ариутгах татуургын ...	Барилга байгууламж	Гэр хороолол	Дугуйн зам	Дулаан дамжуулах ...
Дунд давхарын...	Зам, инженерий...	Зуслангийн бүс	Инженерийн барилга, ба...	Нам давхарын орон сууц...	Нам давхарын орон сууц...	Нам давхарын орон сууц...	Өндөр давхарын ор...	Нийтийн эзэмшлий...
Нураах барилга ...	Нөөц газар	Олон нийт ажил хэрги...	Олон нийт ажил хэрги...	Олон нийтийн бүс	Олон нийтийн холимог аш...	Олон улсын болон улсы...	Орон нутгийн чанартай ас...	Орон сууцны бүс
Орон сууцны холимог а...	Төмөр замын хамгаалалт...	Төрийн захиргаа...	Тусгай зориулалт...	Тусгай зориулалт...	Үйлдвэрийн холимог а...	Хөдөө аж ахуйн бүс	Хөнгөн үйлдвэри...	Холбоо мэдээлэл да...
Хүнд үйлдвэри...	Хязгаарлагд... хэрэгцээний ...	Цахилгаан дамжуулах ...	Цэвэр усны хамгаалалт...	Явган хүний зам талбай				

ESRI

Green	Blue	Sun	Hollow	Lake	Rose	Beige	Yellow	Olive

Current Symbol

Fill Color:

Outline Width: 0.20

Outline Color:

Edit Symbol...

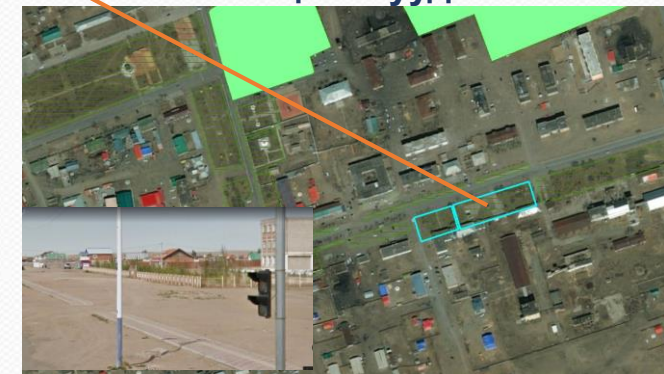
Save As... Reset

Төв аймаг зуунмод сум
спорт тоглоомын талбай 12 га

Говь-Алтай аймаг Есөнбулаг сум
Нисэх онгоцны буудал 132 га

Хэнтий аймаг Хэрлэн сум
Зам дагуу тохижилт 0.5 га

Улиастай, Есөнбулаг, Өлгий, Ховд, Улаангом, Баян-Өндөр, Арвайхээр, Булган, Баянхонгор, Эрдэнэбулган, Мөрөн, Зуунмод, Сүмбэр, Сүхбаатар, Сайншанд, Дархан, Даланзадгад, Сайнцагаан, Хэрлэн, Баруун-урт, Хэрлэн, Улаанбаатар хот

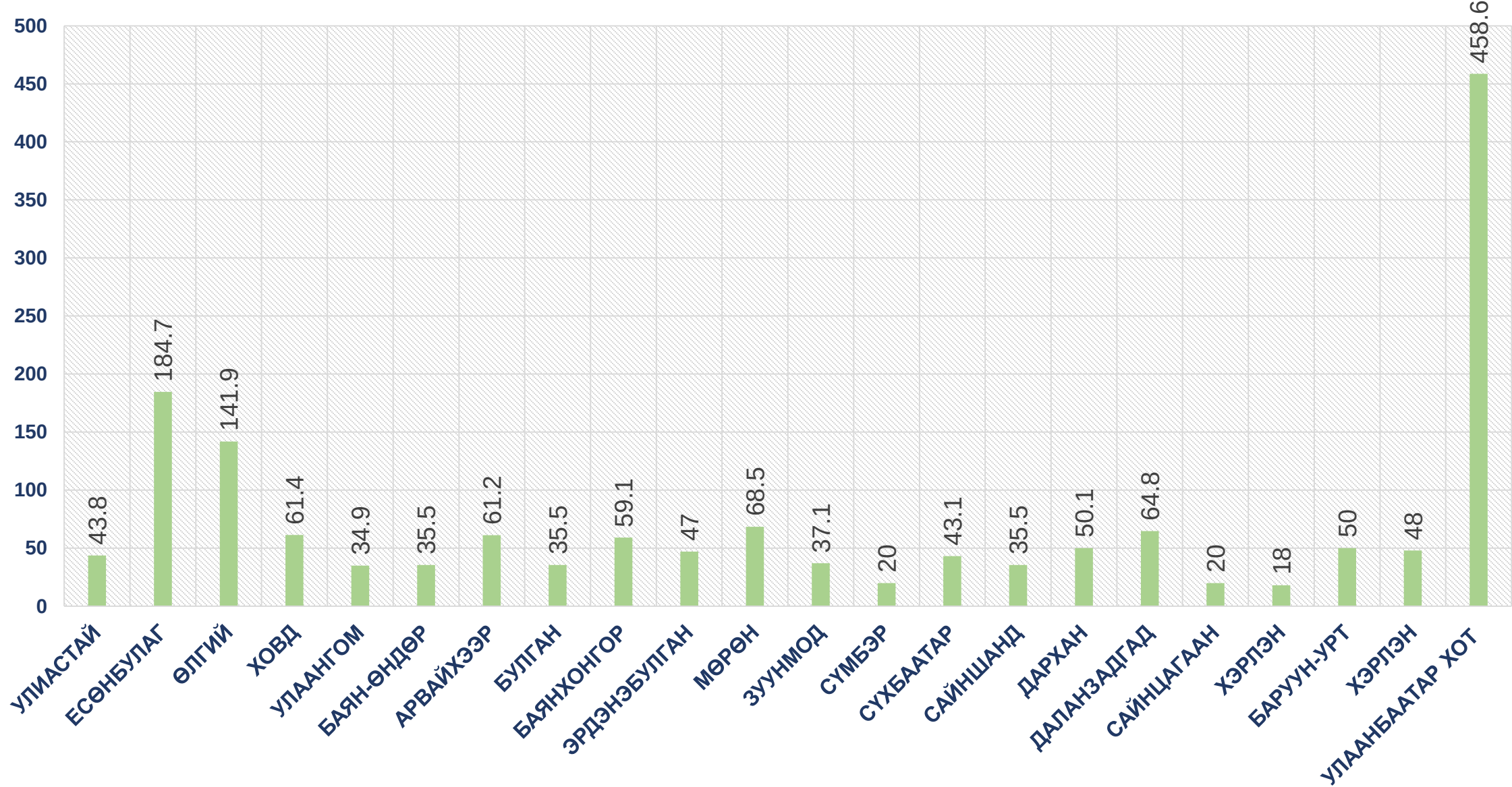
ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ /АЙМГИЙН ТӨВИЙН СУМ/	ТОХИЖИЛТ, НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН ЭЗЛЭХ ТАЛБАЙ /М2/	ТОХИЖИЛТ, НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН ЭЗЛЭХ ТАЛБАЙ /ГА/
УЛИАСТАЙ	438728	43.8 га
ЕСӨНБУЛАГ	1847115	184.7 га
ӨЛГИЙ	1419248	141.9 га
ХОВД	614500	61.4 га
УЛААНГОМ	349108	34.9 га
БАЯН-ӨНДӨР	355409	35.5 га
АРВАЙХЭЭР	61226	61.2 га
БУЛГАН	355386	35.5 га
БАЯНХОНГОР	591790	59.1 га
ЭРДЭНЭБУЛГАН	470087	47 га
МӨРӨН	685556	68.5 га
ЗУУНМОД	371362	37.1 га
СҮМБЭР	200189	20 га
СҮХБААТАР	431529	43.1 га
САЙНШАНД	355172	35.5 га
ДАРХАН	5012597	50.1 га
ДАЛАНЗАДГАД	6480903	64.8 га
САЙНЦАГААН	2003749	20 га
ХЭРЛЭН	1806731	18 га
БАРУУН-УРТ	5000870	50 га
ХЭРЛЭН	480799	48 га
УЛААНБААТАР ХОТ	4586967	458.6 га

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ГАЗАР

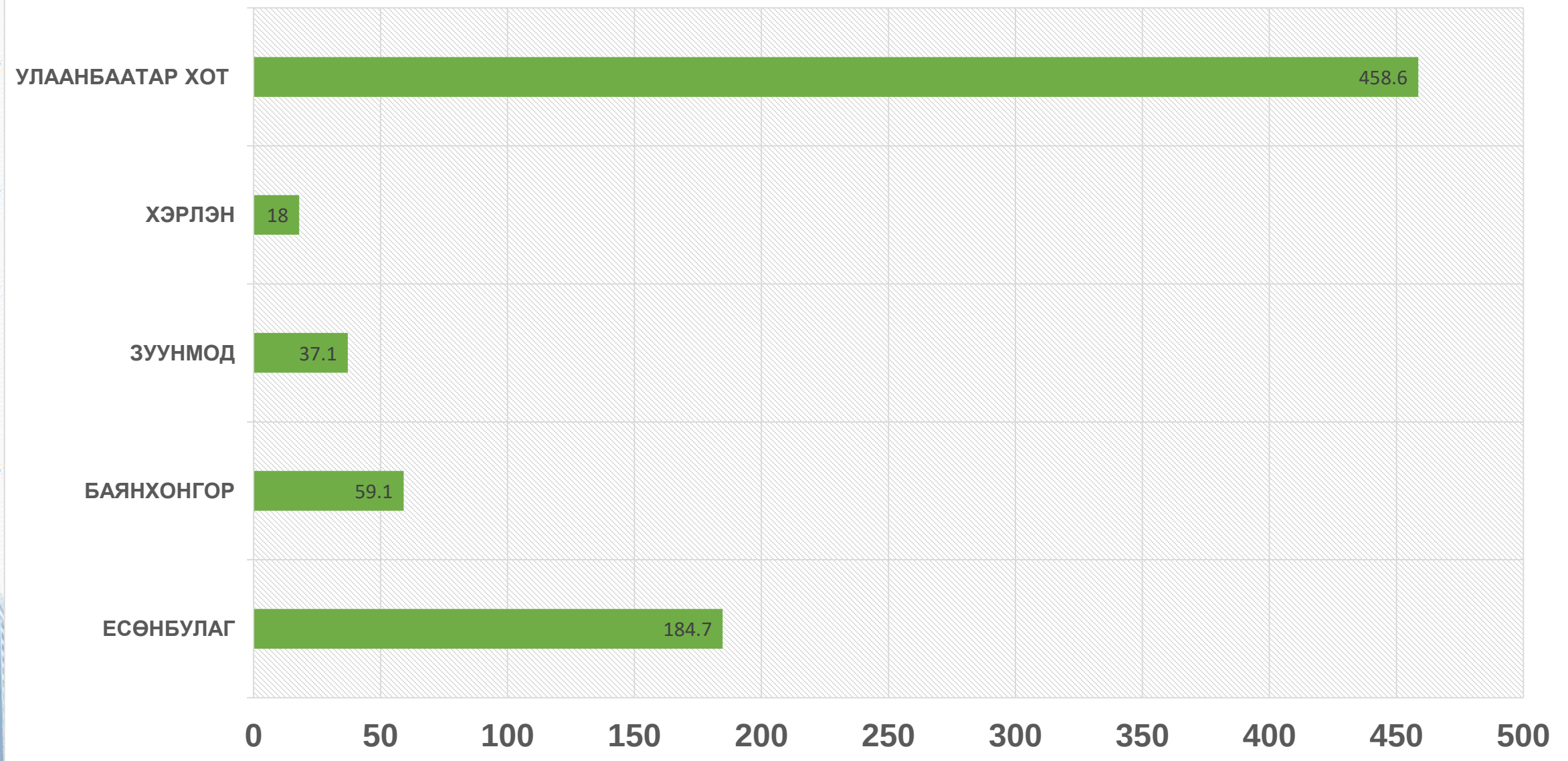
ТОХИЖИЛТ, НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН ЭЗЛЭХ ТАЛБАЙ /ГА/

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ГАЗАР

НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН ЭЗЛЭХ ТАЛБАЙ, ГА

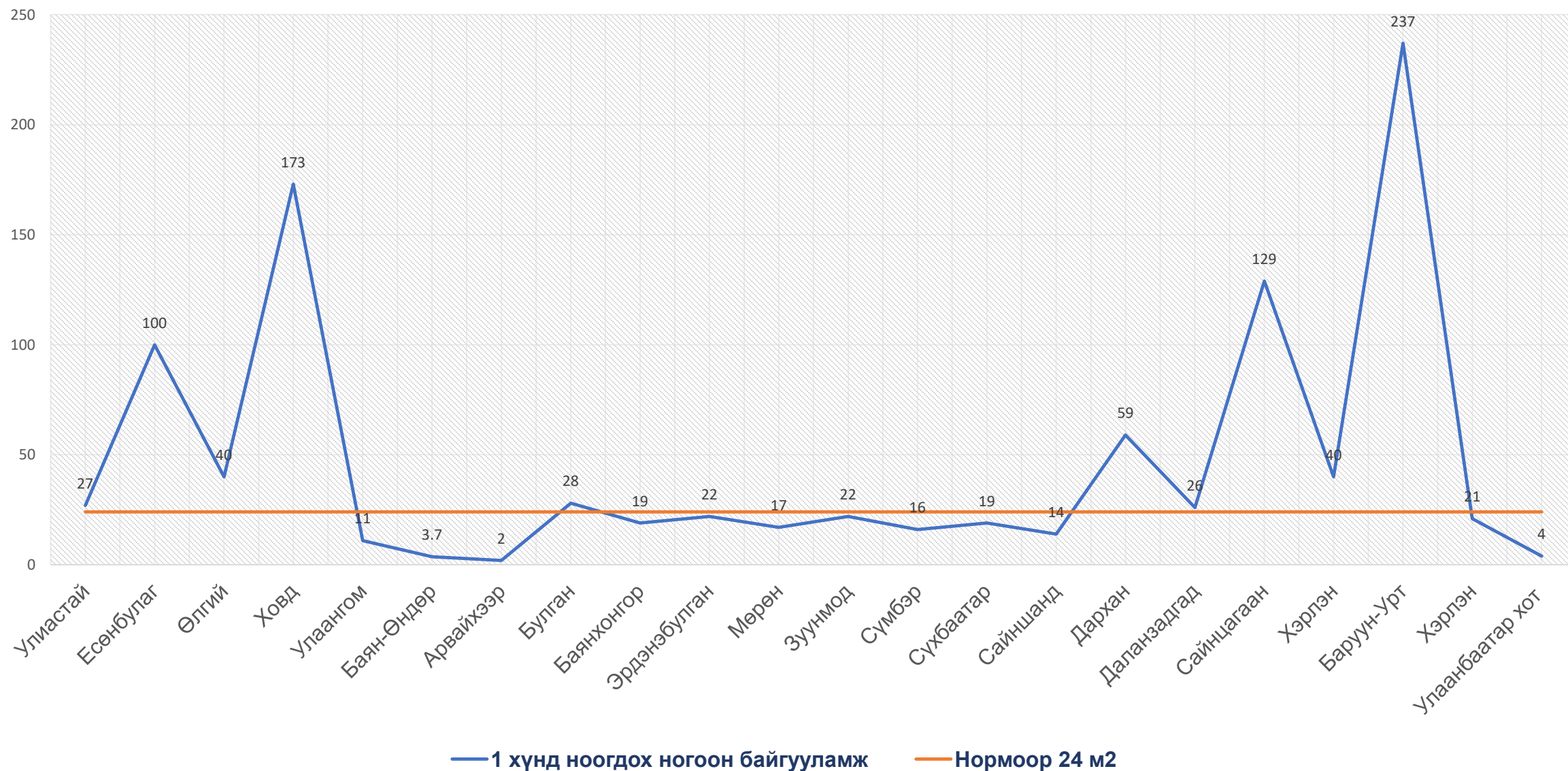

ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ /АЙМГИЙН ТӨВИЙН СУМ/	ТОХИЖИЛТ, НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙН ЭЗЛЭХ ТАЛБАЙ /М2/	2017 ТӨВД БАЙРЛАХ ХҮН АМ	1 ХҮНД НООГДОХ НОГООН БАЙГУУЛАМЖ, М2
Улиастай	438728	16,265.	27
Есөнбулаг	1847115	18,469.	100
Өлгий	1419248	35,118.	40
Ховд	614500	3,554.	173
Улаангом	349108	30,946.	11
Баян-Өндөр	355409	97,814.	3.7
Арвайхээр	61226	31,487.	2
Булган	355386	12,616.	28
Баянхонгор	591790	30,931.	19
Эрдэнэбулган	470087	21,620.	22
Мөрөн	685556	39,404.	17
Зуунмод	371362	16,953.	22
Сүмбэр	200189	12,710.	16
Сүхбаатар	431529	22,911.	19
Сайншанд	355172	24,772.	14
Дархан	5012597	84,256.	59
Даланзадгад	6480903	24,863.	26
Сайнцагаан	2003749	15,508.	129
Хэрлэн	1806731	45,352.	40
Баруун-Урт	5000870	21,051.	237
Хэрлэн	480799	22,961.	21
Улаанбаатар хот	724074	1,347,598.	4

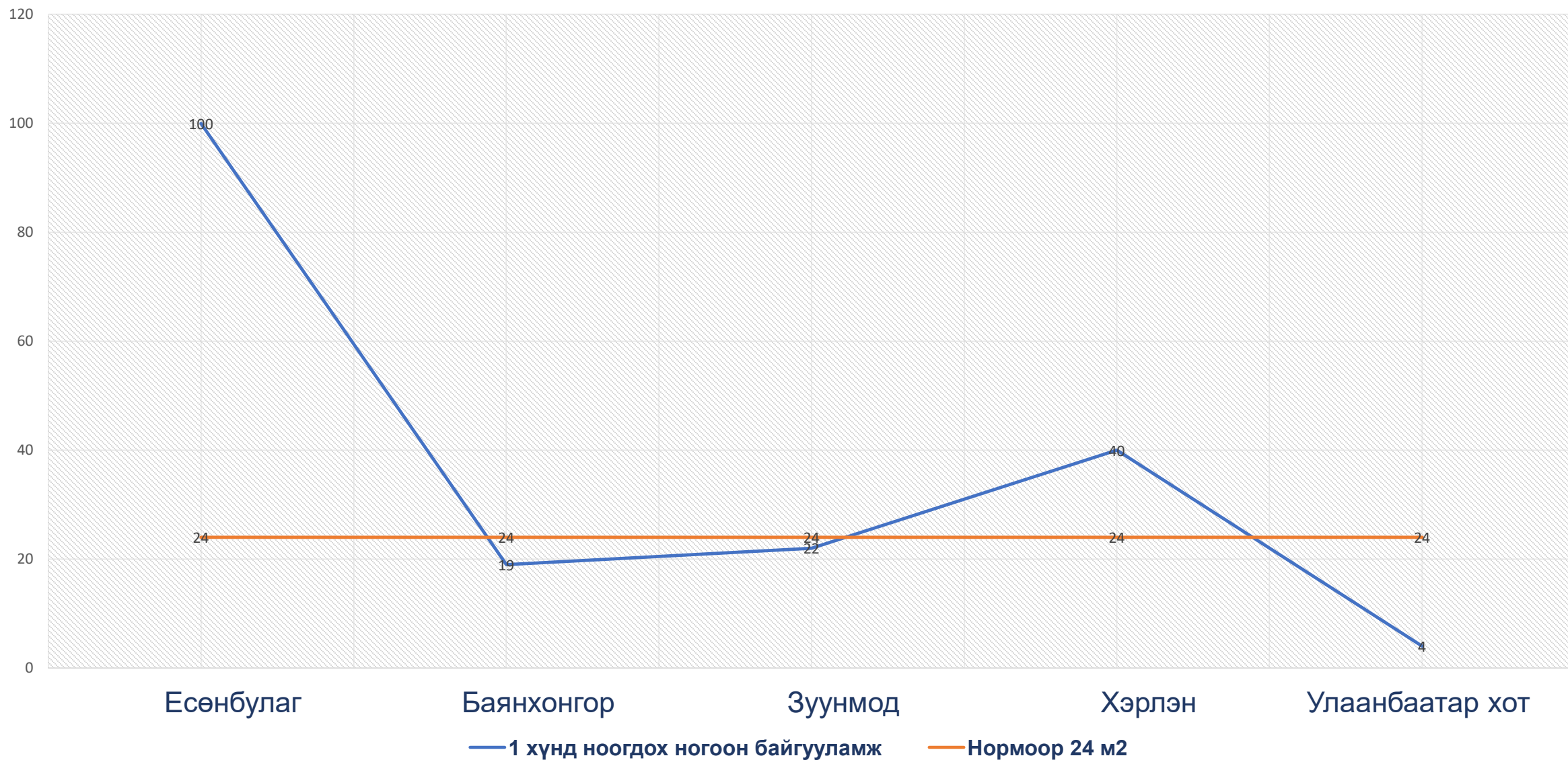

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ГАЗАР

1 ХҮНД НООГДОХ НОГООН БАЙГУУЛАМЖ, М2

НЭГ ХҮНД НООГДОХ НОГООН БАЙГУУЛАМЖ, М2

ДҮГНЭЛТ

- Ногоон байгууламжийн талбайн хэмжээ Улаанбаатар хот, Дархан-Уул, Орхон, Сүхбаатар, Өмнөговь аймгийн төвд их байна.
- Нэг хүнд ноогдох ногоон байгууламжийн хэмжээ Ховд, Дундговь, Сүхбаатар аймгийн төвд 137-237 м² байна.

Нэг хүнд ноогдох ногоон байгууламжийн хэмжээ

❖ Улаанбаатар хот	4 м ²
❖ Хангайн бүс –Баянхонгор аймаг	19 м ²
❖ Баруун бүс – Говь-Алтай аймаг	100 м ²
❖ Төвийн бүс – Төв аймаг	22 м ²
❖ Зүүн бүс – Хэнтий аймаг	40 м ²

- Тохижилт, ногоон байгууламж хийх талбайг хашаалж, хамгаалсан нь сайшаалтай. Тухайн газарт ганц нэг мод, хэсэгчилсэн тохижилттой байгаа ч дийлэнх хэсэг нь шороо, тохижилт хийгдээгүй ерөнхий дүр зураг харагдаж байна. Олон улсын стандартад 24 м² байдаг ч зарим аймагт өндөр гарсан нь хүн амаас ихээхэн хамаарч буй бөгөөд ногоон байгууламжийн хэмжээг нэмэгдүүлэх шаардлагатай гэж үзэж байна.

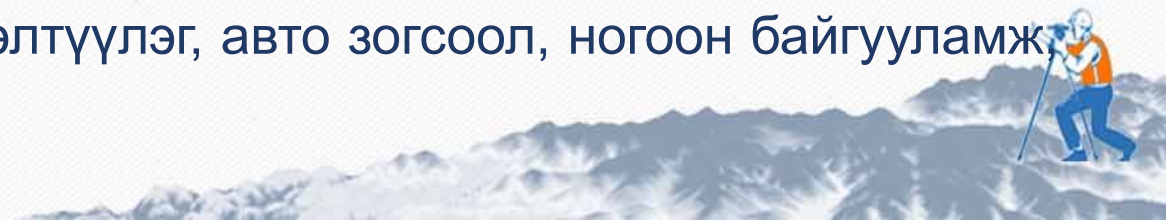

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг
ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ГАЗАР

САНАЛ, ЗӨВЛӨМЖ

- Монгол Улсын “Ногоон хөгжлийн бодлого”-ын 6 дугаар зорилтын 6.3-т “Улаанбаатар хот болон бусад хот, суурины газрыг дахин төлөвлөж, эдэлбэр газарт ногоон байгууламжийн эзлэх хувь хэмжээг 2020 он гэхэд 15 хувь, 2030 он гэхэд 30 хувьд хүргэх” зорилтыг хэрэгжүүлэх талаар нийслэл, аймгийн ЗДТГ, ГХБХБГ болон холбогдох байгууллагууд анхаарч ажиллах.
- ҮОЗМДБ-ийн мэдээллийн сангийн Хот байгуулалтын мэдээллийн сангийн дэд сан болох Тохижилт, ногоон байгууламжийн мэдээллийн санг 21 аймгийн хэмжээнд үүсгэх.
- ArcGIS программд Polygon-оор тэмдэглэн үүсгэсэн мэдээллийн санг Хот байгуулалтын кадастрын хэлтэс цаашид хөгжүүлэх.
- Тохижилт, ногоон байгууламжийн элементүүдийг /явган зам, талбай, дугуйн зам, усан оргилуур, хөшөө баримал, гудамж талбайн гэрэлтүүлэг, авто зогсоол, ногоон байгууламж, зүлэгт талбай/-г оруулан баяжуулалт хийх.

- Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.88-д заасан “Улаанбаатар хот, аймгийн төвүүдийн ногоон байгууламжийг 3 дахин нэмэгдүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлэх зорилгоор:
 - ✓ Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэхэд зориулсан төсвийг суулган, жил бүр батлуулах.
 - ✓ Тохижилт, ногоон байгууламжийн мэдээллийн сан хариуцсан мэргэжилтэнтэй болох.
 - ✓ Ногоон байгууламжийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг жил бүр гаргах.
 - ✓ Улаанбаатар хот, аймгийн төвүүдийн ногоон байгууламжийн тоо хэмжээг тогтоох, нэгдсэн тооллого бүртгэл явуулах.
 - ✓ Улаанбаатар хот, аймгийн төвүүдийн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжүүлэх.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа

ХОЛБОО БАРИХ

Хаяг: Улаанбаатар хот,
Чингэлтэй дүүрэг,
Засгийн газрын 12-р байр
Утас: 976-51-263676
info@gazar.gov.mn